

ЗАТВЕРДЖУЮ

Інструкція №18

з охорони праці під час проведення навчальних занять у кабінеті інформатики

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з безпеки праці в кабінеті інформатики та обчислювальної техніки поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час проведення занять / демонстрацій, практичних і лабораторних робіт /.

1.2. Інструкція розроблена на основі державного нормативного акту про охорону праці ДНАОП 9.2.30-1.06-98 “ Правила безпеки проведення навчально-виховного процесу у кабінетах навчальних закладів ”, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 16.11.98 № 222.

1.3. Вимоги зазначеної інструкції є обов’язковими для виконання.

1.4. Відповідно до Правил безпеки, під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті обчислювальної техніки учні проходять інструктаж із безпеки праці та навчання, надання першої / долікарської / допомоги при характерних ушкодженнях, який проводить учитель перед початком занять і реєструється в журналі.

1.5. По даній інструкції працівник (учень) інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в “ Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці”, в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи інструктуючого та працівника.

1.6. Власник повинен застрахувати працівника від нещасних випадків та професійних захворювань.

В разі пошкодження здоров'я працівника з вини власника, він (працівник) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.7. За невиконання даної інструкції працівник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.8. До роботи допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж по пожежній безпеці.

1.9. Працівник (учень) повинен:

1.9.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.9.2. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.

1.9.3. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій проінструктований.

- 1.9.4. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.
- 1.9.5. Не допускати в робочу зону сторонніх осіб.
- 1.9.6. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальності за товаришів по роботі.
- 1.9.7. Вміти надавати першу медичну допомогу при нещасних випадках.
- 1.9.8. Вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння.

2.Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Чітко з'ясуйте порядок і правила безпечних умов праці , протипожежної безпеки.

2.2. У кабінеті обчислювальної техніки встановлена дорога,складна апаратура, яка вимагає обережного і акуратного поводження.

2.3. На робочому столі розташовані складові частини ПЕОМ- системний блок, клавіатура і монітор (дисплей). Під час роботи променева трубка монітора (дисплею) працює під високою напругою. Неправильне поводження з апаратурою, кабелями і моніторами може привести до важких уражень електричним струмом, причинити загорання апаратури.

2.4. Суворо заборонено:

- рухати місця під'єднання кабелів
- торкатися проводів живлення і пристроїв заземлення
- вмикати і вимикати апаратуру без дозволу вчителя
- класти диск, книжки, зошити на монітор і клавіатуру
- працювати у вологому одязі, вологими руками

2.5. При появі запаху горілого негайно припиніть роботу, вимкніть апаратуру і повідомте про це вчителя.

2.6. Перед початком роботи:

- переконайтесь у відсутності очевидних пошкоджень робочого місця
- сядьте так, щоб лінія погляду приходилась на центр екрана, щоб не нахилитись для користування клавіатурою і сприймати інформацію, яка передається на екран монітора
- розташуйте на столі зошит , навчальний посібник, журнал використання ЕОМ так, щоб вони не перешкождали роботі з ЕОМ
- уважно слухайте пояснення вчителя і старайтесь зрозуміти мету і послідовність дій; в необхідних випадках звертайтеся до викладача
- добре розберіться в особливостях апаратів, що використовуються в роботі
- запишіть в журнал реєстрації час початку роботи з ПЕОМ
- розчохлайте машину
- починайте роботу тільки після слів вчителя:”Приступити до роботи”.

2.7. Кожен працівник школи зобов'язаний знати і виконувати правила пожежної безпеки , а в разі виникнення пожежі – вживати всіх залежних від нього заходів для врятування людей і гасіння пожежі.

2.8. У класах парти й стільці треба встановлювати з таким розрахунком , щоб не заставляти виходів з класу.

3.Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Починайте виконувати роботу лише з дозволу відповідної посадової особи або визначену колом ваших посадових обов'язків.

3.2. Під час роботи ПЕОМ променева трубка відеомонітора є джерелом електромагнітного випромінювання, яке передається при роботі поблизу екрана, несприятливо діє на зір, викликає втому і пониження працездатності..

Тому треба працювати:

- на відстані 60-70 см, дотримуючись правильного положення тіла, не сутулячись, не нахилиючись
- учням, які носять постійно окуляри,- в окулярах

3.3. Робота на ПЕОМ вимагає пильної уваги, чітких дій і самоконтролю.

Тому не можна працювати:

- при недостатньому освітленні
- при поганому самопочутті (в цьому випадку треба звернутися до лікаря).

3.4. Під час роботи:

- чітко виконуйте всі правила, зазначені вище, а також поточні рекомендації вчителя
- слідкуйте за справністю апаратури і негайно припиняйте роботу з появою незвичного звуку чи мимовільного відключення апаратури (“зависання”). Негайно доповідайте про це викладачеві.
- плавно натискайте клавіші, без різких ударів
- не користуйтеся клавіатурою, якщо не підключена напруга
- працюйте на клавіатурі чистими руками
- не вставайте зі своїх місць, коли в кабінет заходять відвідувачі.

3.5. Щоденно після закінчення занять особи, відповідальні за пожежну безпеку, повинні уважно оглядати всі приміщення, що закриваються, усувати недоліки і знімати напругу з електромережі.

3.6. Зварювальні роботи під час ремонту системи опалювання, водопостачання й каналізації можуть проводитись тільки з дозволу директора навчального закладу.

3.7. У процесі експлуатації електромережі та електропроводів забороняється: підвішувати електропроводку на цвяхах і заклеювати її шпалерами, обгортати електричні лампи папером, використовувати електропроводи для підвішування картин та одягу.

3.8. В приміщеннях і кладовках, де зберігаються матеріали, електричні світильники, повинні бути закриті скляними ковпаками.

3.9. Весь пожежний інвентар і обладнання (вогнегасники, бачки з водою, ящики з піском, внутрішні пожежні крани) треба утримувати в справному стані, розміщувати на видному місці.

3.10. Використовувати пожежний інвентар та обладнання для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасіннями, категорично забороняється.

3.11. Черговий вчитель повинен добре знати свої обов'язки у разі виникнення пожежі, вміти користуватися вогнегасником, знати правила виклику пожежної допомоги, вживати негайно заходів щодо врятування дітей на випадок пожежі відповідно до плану евакуації.

3.12 Кожен учень відповідає за стан свого робочого місця і цілість виданого йому лабораторного обладнання, предметів, навчально-наочних посібників.

3.13. Лабораторним обладнанням, приладами та іншими засобами навчання учні користуються тільки з дозволу вчителя.

3.14. При виникненні в кабінеті під час занять аварійних ситуацій(пожежі, поява сильних по сторонніх запахів) не допускати паніки, тільки дотримуватись вказівок вчителя.

3.15. Забороняється загромождувати проходи портфелями і сумками.

3.16. Після закінчення уроку учень повинен прибрати обладнання із свого робочого місця і залишити його в повному порядку.

3.17. У випадку отримання травми негайно звернутися до вчителя. З дозволу вчителя, у випадку захворювання під час занять, учень в супроводі товариша відправляється додому.

3.18. Забороняється приносити прилади побутового призначення без дозволу вчителя.

3.19. Забороняється вмикати принесені електроприлади, наявне в кабінеті обладнання без дозволу вчителя.

3.20. Забороняється приходити в одязі не пристосованому для занять або елементи якого чи прикраси можуть стати причиною травм.

4.Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Прибирання робочих місць виконуйте по завершенні роботи або робочого часу.

4.2. Вимкніть тумблер “Живлення”.

4.3. Занотуйте в журналі реєстрації використання ПЕОМ час закінчення роботи

4.4. Протріть апаратуру м'якою чистою тканиною.

4.5. Зачохліть апаратуру.

4.6. Ви повинні добре знати і грамотно виконувати ці правила, точно дотримуватись рекомендацій вчителя, щоб:

- запобігти нещасним випадкам
- успішно оволодіти знаннями, вміннями і навичками
- зберегти державне майно – обчислювальну техніку і обладнання, що є на ньому.

5.Вимоги безпеки в екстремальних ситуаціях

5.1. В разі травмування (поранення, опіків тощо) або поганого самопочуття повідомте вчителя (чергового адміністратора).

5.2. У разі виникнення пожежі необхідно:

- вивести учнів (персонал) з приміщення;
- повідомити пожежну охорону за телефоном **001** (або посильним);
- вимкнути електромережу, зачинити вікна і двері, щоб вогонь не поширювався на сусідні приміщення;
- приступити до ліквідації осередку вогню, при цьому легкозаймисті та горючі рідини і електропроводку слід гасити піском, вогнетривким покривалом, порошковим вогнегасником; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-якими наявними вогнегасниками.

5.3. В разі виникнення аварійної ситуації слід негайно припинити роботу, якщо робота виконувалась електроспоживачами, відключити їх від електромережі, повідомити про те, що сталося керівника робіт.

5.4. Якщо є потерпілі надавати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати "швидку допомогу".

5.5. Надання першої медичної допомоги.

5.5.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий масаж серця, звернути увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.5.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і зав'язати її бинтом. Якщо індивідуального пакету якимось чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.5.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустинки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрювані перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.5.4. Надання першої допомоги при опіках кислотами і лугами.

При попаданні кислоти або лугу на шкіру, ушкодженні ділянки необхідно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після його пошкоджену

кислотою поверхню обмити 5%-им розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після цього промити 2%-ним розчином борної кислоти. При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином питної соди. При попаданні кислоти в дихальні шляхи потрібно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу – розпиленням 3%-ним розчином оцтової кислоти.

5.5.5. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змочену етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня(пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.5.6. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього накласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце;
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.6. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

**Інструкцію розробила
фахівець з охорони праці**

Кальмук В. М.